

Naturvernforbundet
i Kristiansund og Averøy

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

21.07.15

postmottak@kld.dep.no

Tillatelsesnummer 2013.0128.T

Klage på avgjørelse hos miljødirektoratet. Endret tillatelse for SAR avd. Averøy om utslipp av per- og polyfluorerte forbindelser (PFAS) og utvidet tillatelse til lagring av gjenvunnet olje.

Det er med betydelig skepsis Naturvernforbundet opplever veksten i både antall anlegg og økte volum behandlet avfall fra offshoreindustrien på norsk sokkel.

Naturvernforbundet kan vanskelig se miljøgevinsten i å frakte farlig avfall fra offshore industrien til land, for så å behandle dette i anlegg hvor utslipp av forurensninger fra behandlingsprosessen som oftest blir gjort innenfor terskelen til norske fjorder.

Naturvernforbundet er av den oppfatningen at vi alt har for mange slike anlegg langs kysten og at dette gir unødvendig stor konkurranse om ressurser knyttet til kunnskap og erfaring som er nødvendig i disse bedriftene, for å sikre forsvarlig drift. Kunnskap og erfaringssvikt vil kunne gi negativ konsekvens for miljøet.

Selv om Naturvernforbundet her klager på miljødirektoratets vedtak, mener vi at det er positivt at utslippskravene skjerpes. Naturvernforbundet mener at de ny strengere utslippskravene skal gjøres gjeldene selv om tillatelsen nå blir behandlet på nytt.

I området knyttet til Kristiansund og Averøy, finner vi i samme fjordsystem og med kort avstand i mellom, nå to anlegg for behandling av farlig avfall fra oljeindustrien.

Bedriftene som driver disse sluttbehandlingsanleggene er SAR avd Averøy og Franzefoss Gjenvinning AS i Kristiansund.

Ulike borevæsker blir tilsatt en mengde ulike polymerere, mikroplast, smøremidler og andre

kjemikalier for at borevæsken skal få nødvendige egenskaper til ulike boreoperasjoner. Når så borevæsken er brukt og blir sendt til land for sluttbehandling er dette et avfall med meget udefinerbar sammensetting.

Hvilke konsekvenser disse kjemikaliene og smøremidlene gir når de slippes ut i miljøet, er lite belyst både i søknaden fra SAR og i saksbehandlingen hos Miljødirektoratet. I det hele tatt er et regnskap eller en oversikt over hvor de forskjellige stoffene forsvinner, av vesentlig betydning i denne saken. Det er en mangel ved saksbehandlingen at det ikke er sørget for en fullstendig oversikt over prosessen og kunnskap om hvordan kjemikaliene som er å finne i avfallet blir av i sluttprosesseringen. Jfr. miljøinformasjonsloven § 9 påhviler det bedriften et krav til at et slikt regnskap/oversikt skal foreligge.

Sett hen til "Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet" § 9, skal et slikt regnskap foreligge, da det i forskriftens paragraf er et krav til at virksomheten skal ha oversikt over forhold ved virksomheten, som kan medføre en ikke ubetydelig påvirkning på miljøet. Denne problemstillingen er felles for begge behandlingsanleggene som ligger i Bolgsvaet og Bremsnesfjordområdet og det er av vesentlig betydning at dypere kunnskap skaffes tilveie.

SAR sitt anlegg er å regne som et behandlingsanlegg for farlig avfall, og i følge forskrift om konsekvensutredninger §2 vedlegg 1 pkt. 3 heter det at anlegg hvis hovedformål er sluttbehandling av farlig avfall ved forbrenning, kjemisk behandling eller deponering. SAR sitt anlegg på Averøy har som oppgave å sluttbehandle farlig avfall fra offshore industrien og slike anlegg skal alltid konsekvensutredes.

Miljødirektoratet vurderer ikke om det er krav til konsekvensutredning, men forholder seg til bedriftens vurdering av behovet for konsekvensutredning. Selv om SAR alt har en tillatelse er det viktig at nye endringer i tillatelsen risiko- og konsekvensutredes slik at man sikrer at beste tilgjengelige teknologi til en hver tid blir brukt og at med denne kjennskapen som risiko og konsekvensutredningene gir, også sørger for at maksimale grenser for utslipp av forurensninger holdes lavest mulig.

Naturmangfoldloven (NML) krever også nødvendige vurderinger i slike saker. Tolkning av naturmangfoldloven skal som andre lover tolkes rett. Alle § må tolkes ut fra FORMÅLET (§

1) for aktuell lov eller forskrift. Formålet med (NML) er klart: Å unngå forurensning så mye som mulig og å sikre naturmangfoldet.

I saksbehandlingen kommer klagene fra Averøy Fiskarlag Havforskningsinstituttet, Averøy kommune og oppdrettsnæringen ikke til uttrykk. Det blir listet opp en rekke natur og verneverdier for området, men det finnes ingen drøfting av hvilke konsekvenser et økt og mer sammensatt industriutslipp vil ha, for det biologiske mangfoldet.

Naturvernforbundet mener at vurderingene som skal ivareta hensynet til naturmangfoldloven er for svake. Avsnittet som skal ivareta hensynet til naturverdiene og i hovedsak dekke kravene som er satt i NML §§ 8-12 og § 48, er en oppramsing av naturverdiene som kan/ vil bli berørt av tiltaket og inneholder ingen reell drøfting og avsluttende konklusjon som belyser konsekvensen for naturverdier og artsmangfold. Om etterlevelse av hensynet til NML kan gjennomføres på denne måten, og dette blir en laveste standard for vurdering av norsk naturmangfold, vil det medføre uheldig konsekvens for norsk natur.

I tillatelsen som miljødirektoratet har gitt, mener Naturvernforbundet at det ikke fremgår at det er gjennomført noen reelle vurderinger av negative konsekvenser av videre utbygging og utvidet industriell aktivitet ved Bremsnesfjorden. De negative konsekvensene av tiltaket er underkommunisert, ved at dette ikke er drøftet i seg selv og ikke er sett i sammenheng med annen nåværende og planlagt forurensende industriell virksomhet i Bremsnesfjord-området. Jfr NML §10

I tillatelsen som er gitt, blir det slått fast at det totalt finnes flere hundre forskjellige PFAS-forbindelser og at det utvikles stadig nye. PFAS-forbindelser er påvist i ulike miljøprøver. Kunnskapen om de ulike stoffenes bruksområder, helse- og miljøskadelige effekter og mengde er varierende, og det er begrenset kunnskap om mange av forbindelsene.

PFOS og PFOA er miljøgifter som har både vann- og fettavvisende egenskaper. De er meget giftige for vannlevende organismer, og selv ved lave konsentrasjoner kan oppkonsentrering i individer og næringskjeder (bioakkumulering og biomagnifisering) føre til nivåer i organismer som gir biologiske effekter. Forbindelsene er giftig ved gjentatt eksponering og

har vist reproduksjonsskadelige effekter på pattedyr. Det finnes også studier som viser at stoffene kan være kreftfremkallende.

Med denne bakgrunnen er det klart at man her må være føre- var og være meget restriktiv med å gi tillatelse til utslipp av PFASforbindelser. Det fastslås videre at kunnskapen om stoffene det her er gitt tillatelse til å slippe ut er begrenset og ytterligere kartlegging er nødvendig.

SAR gjør et poeng av at den generelle utfordringen med PFAS ligger hos avfallsprodusentene og at det er hos avfallsprodusentene at problemet knyttet til PFAS må løses.

SAR ser det derfor som mest hensiktsmessig at hovedansvaret for å redusere PFAS-utslipp legges på avfallsprodusenter og produsenter av PFAS-holdige produkter.

Denne holdningen er Naturvernforbundet enig i. Det må da sørges for at avfallsprodusenter som genererer avfall som inneholder PFAS forbindelser selv må ta hånd om problemavfallet og sørge for at slike forurensninger ikke får sitt endelige deponi bak terskelen i norske fjorder.

Oppsummering:

1. Naturvernforbundet mener at de nye gjeldene grenseverdiene for utslipp skal gjøres gjeldende med umiddelbar virkning.
2. Det må klart begrunnes hvorfor SAR avd. Averøy sitt anlegg kan se bort fra kravet om konsekvenstredning. Ut i fra Forskrift om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven skal i følge §2 vedlegg 1 pkt. 3 Anlegg for sluttbehandling av farlig avfall ved forbrenning, kjemisk behandling eller deponering alltid konsekvensutredes. Anlegget SAR søker endring i utslippstillatelse for på Averøy er et anlegg som sluttbehandler farlig avfall og skal ut i fra Naturvernforbundet sin vurdering alltid konsekvensutredes.
3. Det må utføres risikovurdering som avklarer hvilken risikogruppe virksomheten tilhører og på bakgrunn av denne må tilsynssekvens avklares. Det er en fordel om det tilstrebes at det gjennomføres samordnede tilsyn ved bedriften.

4. Det er ikke utarbeidet et miljøregnskap som redegjør for hvor de ulike miljøskadelige fraksjonene blir av. Hvilke fraksjoner og volumer slippes ut til luft, hvilke fraksjoner deponeres, hvilke fraksjoner slippes ut til vann. Volumer og komponenter som blir tatt inn i anlegget må videre harmonere med de fraksjoner som finnes i sluttproduktet og slippes ut til vann, luft og som deponeres. Det er også viktig at det dokumenteres hvor eventuelle avvik mellom avfall inn i bedriften og ferdig behandlet produkt ut av bedriften blir av. Dette betyr at virksomheten pr i dag ikke ivaretar kravet hjemlet i miljøinformasjonsloven § 9.
5. Klager som omhandler dette tiltaket må vurderes bedre og uttalelser fra institusjoner som for eksempel Havforskningsinstituttet, Averøy Fiskarlag, Averøy kommune og oppdrettsinteressene i området er ikke tilstrekkelig vektlagt selv om disse representerer lokalkunnskap og den mest bærekraftige linjen i denne saken. Disse klagene må sees i sammenheng med NML §§8-12 og § 49.
6. Det er videre viktig at nyere forskning tas inn i saken og at parametere som oljerester i vann blir vektlagt med tanke på ny kunnskap om konsekvens for fiskeembryoer.
7. Kunnskapsgrunlaget om Bremsnesfjorden og tilstøtende vannområder må stadfestes jfr. NML § 8, slik at man sikrer at påvirkningen av økosystemet vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Jfr. NML §10
8. I og med at man ikke har oversikt på de effekter som PFAS-forbindelser har for naturmiljøet er det viktig at føre-var prinsippet i NML vektlegges og at man på denne bakgrunn ikke gir tillatelser til nye utslipp av disse kjemikaliene.
9. SAR er en bedrift som har potensiale for betydelig forurensning, det er likevel ikke utført noe vurdering jfr. NML §49 som vurderer konsekvens for verneområder som vil kunne bli berørt av en uønsket hendelse ved virksomheten.
10. Det vil være en miljøgevinst om det generelle ansvaret for PFAS i avfall ensidig påhviler avfallsprodusenten og at avfallsprodusenten også har et overordnet ansvar for

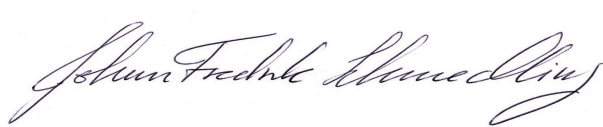
at dette avfallet får en permanent sluttbehandling og deponering som ikke eksponerer norske terskelfjorder vi ikke ser konsekvensen av.

Naturverdier og verneområder i tilknytning til Bolgsvaet og Bremsnesfjordområdet er allerede under sterkt press. Tillatelse åpner etter Naturvernforbundets syn for en videre nedgradering av verne- og naturverdier i området, uten at dette er tydelig kommunisert i søknad og vedtak. Vi klager derfor og av ovennevnte grunner på tillatelsen.

Med unntak av de nye utslippsgrensene for forurensninger, ber vi om at den gitte tillatelsen trekkes tilbake og at vår klage gis oppsettende virkning.

Om det skal gis tillatelse til industriutslipp i resipienten, må dette vurderes som del en av en større plan der samla miljøbelastning får en reell helhetsvurdering, og ikke bit-for-bit som i den her gitte tillatelsen. Nye utslippstillatelser bør komme som følge av en grundig vurdering av kunnskapsgrunnlaget for området. En ny plan må utarbeides, og man må unngå å gi tillatelse på bakgrunn av et økologisk miljø man antar at er god nok, og en kjemisk tilstand man ikke kjenner.

Med vennlig hilsen

Johan Fredrik Schmedling.
Leder for Naturvernforbundet i Kristiansund og Averøy